

BIULETYN INFORMACYJNY OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA UNIwersYTETÓW TRZECIEGO WIEKU

**II Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku,
Teatr Wielki w Warszawie, 30 marca 2015 r.**

**Gala konkursu „Wielka Osobowość Uniwersytetów
Trzeciego Wieku”**

Gala konkursu „Przyjaźni Seniorom”

Prof. Halina Szwarc – Niezwykła kobieta

W bieżącym roku przypada jubileusz 40. lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Haliny Szwarc na warszawskich Bielanych, którego założycielką była prof. Halina Szwarc (1923–2002) – agentka wywiadu antyhitlerowskiego ZWZ–AK w stopniu podporucznika, lekarz geriatra, wykładowca akademicki, społecznik.

W czasie wojny spędziła w więzieniu Gestapo osiem miesięcy, z wyrokiem śmierci, i mimo okrutnych tortur nie wydała nikogo. Cudem uniknęła śmierci.

Gen. Dwight Eisenhower powiedział, że gdyby nie mel-dunki Haliny, nie wiadomo, jak potoczyłyby się losy II wojny światowej.

Już po wyzwoleniu – mimo zweryfikowania – szukał ją Urząd Bezpieczeństwa (UB).

Była pionierką gerontologii i geriatrii w Polsce. W Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego (CMKP) zorganizowała Katedrę Gerontologii z Oddziałem Rehabilitacji Gerontologicznej, a jako prezes Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego powołała Sekcję UTW przy PTG.

W 1964 roku została zastępcą ministra zdrowia Jerzego Sztachelskiego.

W latach 1965–1969 była prodziekanem, następnie prorektorem Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Pełniła wysokie funkcje w organizacjach krajowych i zagranicznych do spraw ludzi starszych, np. PTG, AIUTA, EURAG.

Wyjeżdżała do wielu krajów europejskich, USA, Afryki i Australii, biorąc udział w wielu konferencjach. Napisała ponad 200 prac naukowych.

Organizowała konferencje na poziomie zarówno krajowym, jak i międzynarodowym, m.in. AIUTA '83, AIUTA '87, Centrum Sonnenberg '90, EURAG '94.

Założony przez nią pierwszy w Polsce (trzeci w świecie) UTW w Warszawie przy CMKP był początkiem ruchu UTW w kraju i ukazał Polakom pozytywny obraz starości.

„Ruch UTW odniósł sukces dzięki grupom ludzi, którzy wiedzieli, czego ludziom potrzeba. Ludzie starsi mają szczególnie ważną rolę do spełnienia. Nabyta przez nich wiedza, w połączeniu z doświadczeniem zgromadzonym w ciągu wielu lat życia, tworzy wartości bardzo cenne dla społeczeństwa (...).

Życie to nie długie wakacje, lecz ciągła nauka. To, kim jesteśmy, jest istotniejsze od tego, co robimy i co posiadamy. Osoby zadowolone z życia są zdrowsze i żyją dłużej.

wypowiedź H. Szwarc z 1995 roku.

Profesor przywiązywała wielką wagę do badań prowadzonych wśród słuchaczy UTW. Ponieważ przez 12 lat to był jedyny UTW w Warszawie, istniała potrzeba oceny wpływu edukacji permanentnej, kultury fizycznej i kontaktów społecznych na starszych ludzi. Bardzo pozytywne wyniki tych badań były bezcennym wkładem do gerontologii.

To dzięki inicjatywie Pani Profesor UTW stały się ważnym ruchem społecznym, nie tylko w dużych aglomeracjach, ale również na terenie całej Polski. Obecnie w kraju jest ok. 150 tys. słuchaczy w 500 UTW. W Warszawie jest już 38 UTW. Oferują one różne formy aktywizacji, jak wykłady, seminaria, lektorały języków obcych, zajęcia artystyczne, sportowe i wiele innych.

Dzięki aktywizacji intelektualnej i psychofizycznej oraz powstawaniu nowych więzi społecznych UTW odgrywają ogromną rolę w szerzeniu profilaktyki gerontologicznej.

Profesor Szwarc zmarła 28 maja 2002 roku i została pochowana z ceremoniałem wojskowym na warszawskich Powązkach.

Za okupacyjną działalność oraz wybitne osiągnięcia w działalności naukowej i społecznej otrzymała wiele odznaczeń: Brązowy i Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami (okupacyjne), Order Wojenny Virtuti Militari, Krzyż Walecznych, Krzyż Komandorski z Gwiazdą II klasy Orderu Odrodzenia Polski (Polonia Restituta), wcześniej Krzyże tego Orderu: Kawalerski, Oficerski i Komandorski i inne.

Niezwykły człowiek. Niezwykła kobieta. Bohaterka narodowa. Niekwestionowany autorytet, a przy tym osoba bardzo skromna, bezpośrednia, wyrozumiała, łatwo nawiązująca kontakty.

Sejm RP również upamiętnił prof. Halinę Szwarc i 6 lutego 2015 roku jednogłośnie (435 głosami) podjął uchwałę, która brzmi:

„W 2015 r. przypada 40. rocznica założenia pierwszego w Polsce Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jego inicjatorką i założycielką była profesor Halina Szwarc – lekarz medycyny, geriatra, naukowiec, wykładowca akademicki i społecznik.

Ideę profesor Haliny Szwarc zawdzięczamy dynamiczny rozwój ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce w skali niespotykanej w żadnym innym kraju na świecie. Funkcjonowanie 500 Uniwersytetów Trzeciego Wieku i aktywność 150 tys.

sluchaczy to wynik umiejętności przewidywania przez profesor Halinę Szwarc – jako gerontologa i społecznika – odległych w czasie następstw dobrze zaplanowanych działań.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu świadectwa życia, misji i osiągnięć profesor Haliny Szwarc oraz o wyjątkowej roli Uniwersytetów Trzeciego Wieku we współczesnej Polsce i ich znaczeniu dla edukacji i aktywności społecznej osób starszych, oddaje hołd profesor Halinie Szwarc”.

Dzięki staraniom Zarządu UTW im. H. Szwarc 15 stycznia 2015 roku Rada Miasta Stołecznego Warszawy Uchwałą nr IV/79/2015 nadała nowo powstałemu rondowi na skrzyżowaniu ulic Stefana Żeromskiego, Andrieja Sacharowa i Teodora Duracza, w dzielnicy Bielany m.st. Warszawy, nazwę Rondo Haliny Szwarc.

Krystyna Bielowska, UTW im. Haliny Szwarc

Rondo im. prof. Haliny Szwarc

18 marca 2015 roku, przy pięknej, słonecznej pogodzie, licznie zgromadzeni mieszkańcy Bielania, słuchacze UTW im. H. Szwarc oraz władze dzielnicy uczestniczyli w uroczystym nadaniu nazwy rondowi na skrzyżowaniu ulic Żeromskiego, Sacharowa i Duracza.

Nazwa Rondo Haliny Szwarc (nazwa skrócona: Rondo H. Szwarc) została uchwalona przez Radę m.st. Warszawy 15 stycznia 2015 roku (Uchwała nr IV/79/2015).

Zawieszenie tabliczki zebrani przyjęli oklaskami, następnie w Bibliotece Publicznej im. S. Staszica przy ul. T. Duracza odbyło się spotkanie.

Prezes UTW im. H. Szwarc Irena Moskal przywitała zebranych, wśród których byli: burmistrz Bielania Tomasz Mencina, jego zastępcy Grzegorz Pietruczuk i Włodzimierz

Piątkowski, posłowie na Sejm RP Joanna Fabisiak i Michał Szczerba, radna dzielnicy Bielania Anna Czarnecka, Krystyna Lewkowicz – prezes Ogólnopolskiego Porozumienia UTW, Ewa Kozdroń – prezes UTW AWF i dr Leszek Mellibruda.

Wszyscy zgodnie mówili, że prof. H. Szwarc była wyjątkową kobietą, bohaterką narodową, uczoną i osobą, której zawdzięczamy założenie pierwszego w Polsce UTW oraz zainicjowanie ruchu UTW, rozwijającego się dynamicznie w Polsce, w skali niespotykanej w żadnym innym kraju na świecie.

Posłanka Joanna Fabisiak przypominała zasługi Pani Profesor dla gerontologii, a nadanie rondowi Jej imienia określiła hołdem złożonym również wszystkim seniorom.

Burmistrz podkreślił, że postać prof. H. Szwarc jest ściśle związana z dzielnicą Bielania oraz Akademią Wychowania Fizycznego i zasłużona dla walki o niepodległość naszego kraju.

Poseł Michał Szczerba poinformował zebranych, że Sejm w związku z 40. rocznicą założenia pierwszego w Polsce UTW podjął uchwałę w sprawie uczczenia pamięci profesor Haliny Szwarc.

Na zakończenie wystąpił chór „Młode Lata” pod kierunkiem Waldemara Dąbrowskiego, z towarzyszeniem akordeonu wykonując kilka piosenek o Warszawie, a występ zakończył Pieśnią o pięknym Żoliborzu.

Krystyna Bielowska, UTW im. Haliny Szwarc

II Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Scena Opery Narodowej Teatru Wielkiego w Warszawie była 30 marca 2015 r. miejscem II Kongresu Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Najbardziej prestiżowa sala widowiskowa w Polsce ale też i okazja szczególna – 40. lecie Ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Wśród gości honorowych Para Prezydencka, Bronisław i Anna Komorowscy, na sali: wicemarszałkowie sejmu, senatorowie, ministrowie, parlamentarzyści, przedstawiciele świata nauki, samorządu terytorialnego, sfery biznesu.

Okres ostatnich lat charakteryzował się bezprecedensowym otwarciem Kancelarii Prezydenta RP na sprawy rodziny i osób starszych, a Prezydent RP włączył je do priorytetów swojej działalności.

Ze strony Pani Prezydentowej Anny Komorowskiej środowisko UTW doznawało w ostatnich latach wiele uwagi, serdeczności, troski i wymiernej pomocy.

Ruch UTW stał się w Polsce modelowym przykładem funkcjonowania osób starszych w społeczeństwie obywatelskim. W okresie ostatnich 10 lat wykazał niezwykłą, dynamikę ilościowego i merytorycznego rozwoju, a także dbałość o wysokie standardy działania.

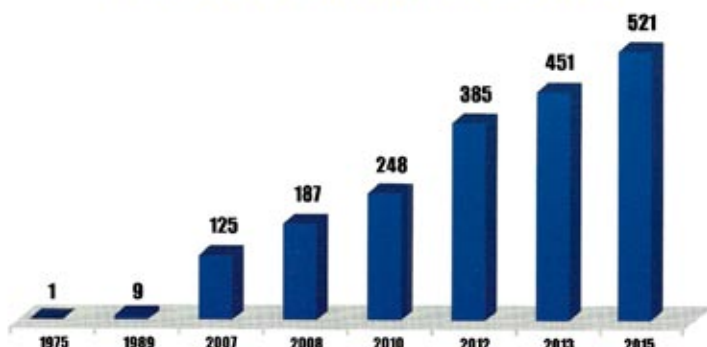
To zasługa zaangażowanych społeczników z 520 już UTW, kierujących tym ruchem, ale też wielkiej otwartości najwyższych organów państwa na

problemy senioralne, w tym inicjatywom Sejmu i Senatu, Rządu RP, zwłaszcza Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz jednostek samorządu terytorialnego. Szczególna rola w tym procesie przypada sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, pod przewodnictwem posła Michała Szczerby, wieloletniego sprawdzonego przyjaciela naszego środowiska.

Dzięki tym walorom środowisko UTW stało się aktywnym, równoprawnym partnerem społecznym najwyższych władz państwowych w tworzeniu polityki senioralnej w kraju.

LICZBA UNIwersYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE W LATACH 1975 - 2015

II Kongres UTW jest okazją do wspólnego świętowania ale także do wytyczenia strategii na przyszłość, a w niej m.in. utworzenia przedstawicielstwa osób starszych na szczeblu krajowym, umacniania Marki UTW, monitorowania realizacji rządowych programów senioralnych, zabiegania o respektowanie praw osób starszych, poprawę ich sytuacji ekonomicznej, bezpieczeństwo, wysoki status w rodzinie i społeczeństwie.

Dynamika rozwoju UTW jest czymś niewyobrażalnym, w ciągu ostatnich 10 lat ich liczba wzrosła dziesięciokrotnie – mówi Jacek Michałowski, szef Kancelarii Prezydenta RP, razem z Panią Anną Komorowską Małżonką Prezydenta obwieszczając, iż II Kongres uważają za otwarty.

Prezydent Bronisław Komorowski w swoim wystąpieniu mówi, że trzeba podziękować ruchowi UTW za dynamiczny rozwój, a także osiągnięcia w zakresie aktywizacji ludzi. Ta działalność służy całemu państwu i społeczeństwu.

– Można załamywać ręce z powodu zmian w strukturze demograficznej społeczeństwa, ale można szukać w tych zmianach także obszarów aktywności, które przyczyniają się do rozwoju ogólnego. Siła demokratycznego państwa zależy m.in. od aktywności obywateli, ich zaangażowania, kreatywności, a także aktywności w każdym obszarze życia – twierdzi Prezydent i dodaje – Powinniśmy tworzyć dobry klimat dla solidarności międzypokoleniowej, realizowanej na gruncie rodzin, instytucji i wszystkich innych miejsc życia społecznego. Tej solidarności międzypokoleniowej powinno sprzyjać państwo polskie.

Uroczystość wręczenie odznaczeń państwowych przez Prezydenta RP Pana Bronisława Komorowskiego

Prezydent RP Bronisław Komorowski postanowił uhonorować najbardziej zasłużonych liderów ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Uroczystość wręczenia przez Prezydenta RP odznaczeń państwowych poprowadziła Pani Małgorzata Naumann, Dyrektor Biura Kadr i Odznaczeń Kancelarii Prezydenta RP, która odczytała Postanowienie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego z dnia 26 marca 2015 r. na mocy którego:

Złote Krzyże Zasługi otrzymują:

Helena Hrapkiewicz Prezes UTW w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymuje Wiesław Borchy, prezes Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku, prezes Sądeckiego UTW w Nowym Sączu;

Elżbieta Iwan Prezes UTW w Kielcach

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymuje Krystyna Lewkowicz Prezes Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku”, prezes UTW SGH w Warszawie.

Prof. Piotr Grodzicki – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Zofia Iwanicka Wacek b. Prezes Mokotowskiego UTW w Warszawie

Lidia Królikowska Prezes UTW w Toruniu

Halina Łubniewska Prezes UTW w Opolu

Irena Moskal – Prezes UTW im. Haliny Szwarz w Warszawie

Złotym Krzyżem zasługi została uhonorowana także Brygida Butrymowicz, Anna Sztaudynger- Kaliszewicz oraz Walentyna Wnuk, lecz z przyczyn obiektywnych nie mogły przybyć do Warszawy.

Gala wręczenia tytułów i dyplomów laureatom konkursu „Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku”

Już po raz trzeci mamy okazję i zaszczyt wyróżnić wybitne osoby publiczne, które swoją działalnością szczególnie przyczyniły się do rozwoju ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz poprawy statusu osób starszych.

W dwóch poprzednich edycjach wyróżnienia tytułem *Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku* otrzymali w kolejności nadania: Pan Minister Jacek Michałowski Szef Kancelarii Prezydenta RP, Pan poseł Michał Szczerba – wówczas Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. UTW, Pani Anna Komorowska Małżonka Prezydenta RP, Pan Władysław Kosiniak Kamysz Minister Pracy i Polityki Społecznej oraz Pan Jerzy Koźmiński Prezes Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Wielkie Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku 2011-2013

Kapituła konkursu, z udziałem wymienionych laureatów oraz Krystyny Lewkowicz (UTW SGH) i Ireny

Moskał (UTW im. H. Szwarca), pod przewodnictwem Ministra Jacka Michałowskiego, zatwierdziła rekomendacje udzielone kandydatom przez uczestników III Ogólnopolskiej Konferencji UTW, która odbyła się pod patronatem Marszałka Sejmu, 15 grudnia 2014 r.

Przewodniczący Kapituły Pan Minister Jacek Michałowski poprowadził galę i odczytał laudację pierwszego laureata uhonorowanego tytułem „Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku”

Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku prof. Hanna Gronkiewicz-Waltz, Prezydent m.st. Warszawy, dyplom wręcza Minister Jacek Michałowski

Prof. Hanna Gronkiewicz-Waltz – Prezydent m.st. Warszawy

Wraz z objęciem funkcji Prezydenta m. st. Warszawy przez Panią Hannę Gronkiewicz-Waltz otworzył się nowy etap współpracy warszawskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi, w tym Uniwersytetami Trzeciego Wieku.

Powołane zostało Forum Dialogu Społecznego, rozpoczęły się regularne konferencje Uniwersytetów Trzeciego Wieku z kierownictwem Biura Polityki Społecznej (dziś Biura Pomocy i Projektów Społecznych), co zaowocowało powstaniem odrębnej Komisji Dialogu Społecznego ds. UTW oraz wpisaniem zadania wspierania Uniwersytetów Trzeciego Wieku do katalogu zadań priorytetowych miasta.

Warszawski samorząd jako pierwszy w kraju zaczął tworzyć i realizować roczne i wieloletnie programy współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi, zanim od 2010 r. stały się one ustawowym obowiązkiem każdej gminy.

Już w 2007 roku, jako pierwszy w kraju, Urząd m.st. Warszawy ogłosił pierwszy konkurs adresowany wyłącznie do warszawskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku, w wyniku którego podpisano po raz pierwszy w historii 3-letnie umowy wspierające działalność tych organizacji.

Pani Prezydent Hanna Gronkiewicz-Waltz pełniła też funkcję Przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego I Kongresu Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a zaangażowanie organizacyjne i finansowe Miasta bardzo znacząco przyczyniło się do sukcesu tego wydarzenia.

W końcu 2013 r., Pani Hanna Gronkiewicz-Waltz zaoferowała ponowną pomoc Miasta w organizacji II Kongresu UTW. Na wniosek Komitetu organizacyjnego objęła funkcję honorowego przewodniczącego.

Miasto Warszawa inicjuje i realizuje też szereg innych innowacyjnych projektów dotyczących wspierania rodziny, osób niepełnosprawnych, wspomagania organizacji tzw. trzeciego sektora. Za te i inne projekty Miasto Stołeczne Warszawa dwukrotnie było wyróżniane przez Senat RP w konkursie „Samorząd przyjazny seniorom”.

Do wzorcowych też należy zaliczyć przygotowany z inicjatywy Pani Prezydent i przyjęty przez Radę m.st. Warszawy program „Warszawa Przyjazna Seniorom” obejmujący okres 2014-2020. Wpisuje się on w kierunki określone w „Założeniach Polityki Senioralnej na lata 2014-2020” dokumentu przyjętego 23 grudnia 2013 r. przez Rząd RP.

Pani Prezydent z życzliwością przyjęła też wniosek Komisji Dialogu Społecznego ds. UTW w sprawie powołania **Warszawskiej Rady Seniorów**. Rada m.st. Warszawa dokonała zmiany statutu miasta i dzielnic tak, aby mogły powstawać w nich dzielnicowe rady seniorów.

W październiku 2014 r. Warszawska Rada Seniorów podjęła prace, a na poziomie dzielnic powstaje 18 dzielnicowych rad seniorów, dając przykład samorządom w całym kraju.

Drugiego laureata Konkursu przedstawia Minister Władysław Kosiniak Kamysz, który odczytuje laudację Mieczysława Augustyna – Senatora RP.

Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku
Mieczysław Augustyn Senator RP, dyplom wręcza Władysław Kosiniak Kamysz Minister Pracy i Polityki Społecznej

Mieczysław Augustyn jest senatorem RP od trzech kadencji, co bez wątpienia świadczy o zaufaniu, jakim obdarzają go mieszkańcy regionu, tj. Wielkopolski.

Swoją działalność w Senacie od początku opierał na potrzebie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym oraz wspieraniu polskich rodzin.

Jest wiceprzewodniczącym Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Pracując w tym Zespole, skutecznie doprowadził m.in. do zniesienia opodatkowania darowizn żywnościowych przekazywanych organizacjom pożytku publicznego.

Powołał trzeci w Europie – Parlamentarny Zespół ds. Osób Starszych. Do największych osiągnięć Zespołu można zaliczyć ustanowienie przez Senat roku 2012 Rokiem Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz udział w przygotowaniach do I Kongresu UTW.

Szczególnym polem zaangażowania Senatora Augustyna jest sytuacja osób starszych wymagających opieki. Działalność senatora przyczyniła się do powstania Departamentu Polityki Senioralnej w MPiPS, aktywnie uczestniczył w opracowaniu *Założeń długofalowej polityki senioralnej na lata 2012-2013*, jako jedyny przedstawiciel Senatu w Radzie ds. Polityk Senioralnej.

Jednym z najnowszych przedsięwzięć Senatora jest projekt mający ułatwić otrzymanie przez spadkobierców należnych im środków po zmarłych klientach banków i SKOK.

W nowej kadencji senator Augustyn stanął na czele Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, która dodała do swojego zakresu działania i nazwy człon „Polityki Senioralnej”. Jest koordynatorem i współautorem projektu systemowych zmian w opiece nad osobami niesamodzielnymi, niepełnosprawnymi oraz pomoc dla ich opiekunów.

Jest sprawdzonym sojusznikiem seniorskich organizacji, w szczególności Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Otrzymał od nich wiele wyróżnień i podziękowań, bierze udział w przygotowywanych konferencjach, wygłasza wykłady i pomaga w przygotowywaniu i przeprowadzaniu projektów.

Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku prof.
Piotr Błędowski

Trzeciego laureata przedstawia Poseł Michał Szczerba, Przewodniczący sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, który odczytuje laudację **prof. Piotra Błędowskiego**.

Prof. Piotr Błędowski związany jest od wielu lat ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie. To wybitny gerontolog, polityk społeczny, znawca problematyki osób starszych, propagator kształcenia ustawicznego osób starszych.

Był wieloletnim Przewodniczącym Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, obecnie jego Wiceprzewodniczącym.

Uczestnik wielu badań, w tym kierownik największego projektu badawczego w zakresie sytuacji osób starszych w Polsce PolSenior pt.: „Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce”. To pierwsze w Polsce i niezwykle nowatorskie przez swój bardzo szeroki zakres badanie dotyczące osób starszych.

Prof. P. Błędowski należy do grona założycieli Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej i od początku pełni funkcję Przewodniczącego Rady Naukowej.

Był orędownikiem ustanowienia Roku Uniwersytetów Trzeciego Wieku, doradcą w rozwiązywaniu wielu problemów naukowych i organizacyjnych środowiska UTW i aktywnym uczestnikiem jego obchodów oraz wykładowcą wielu Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Prof. Piotr Błędowski był recenzentem *Paktu na rzecz Seniorów* – dokumentu programowego powstałego w wyniku obchodów Roku Uniwersytetów Trzeciego Wieku, patronem naukowym zjazdów OP UTW oraz panelistą i doradcą I Kongresu UTW i innych prestiżowych konferencji senioralnych, w tym także ekspertem Rady ds. Polityki Senioralnej – organu doradczego Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Obecnie jest doradcą sejmowej Komisji Polityki Senioralnej.

Jest wielkim orędownikiem powstawania i zapewniania łatwej dostępności do Uniwersytetów Trzeciego Wieku i to zarówno w dużych jak i małych aglomeracjach bowiem jak twierdzi, Uniwersytety Trzeciego Wieku są nie tylko miejscem, gdzie osoby starsze mogą zdobywać wiedzę i rozwijać zainteresowania, lecz są także bardzo ważne z powodów społecznych, bo stają się one miejscem, gdzie rekonstruowane są więzi społeczne.

Prezydent RP Bronisław Komorowski z Małżonką Anna Komorowską oraz Ambasador Jerzy Koźmiński, Krystyna Lewkowicz i Irena Moskal zostają zaproszeni do wspólnego zdjęcia z laureatami Konkursu, (vide! zdjęcie na okładce).

WIELKIE OSOBOWOŚCI UNIwersytetów TRZECIEGO WIEKU, AD. 2015

Gala wręczenia statuetek „Przyjaźni Seniorom”

Scena Opery Narodowej w Warszawie i II Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku był miejscem rozstrzygnięcia Konkursu srebrnej gospodarki „Przyjaźni Seniorom” oraz wręczenia statuetek laureatom.

Galę poprowadził **prof. dr hab. Tomasz Szapiro**, Rektor Szkoły Głównej Handlowej, Przewodniczący Kapituły Konkursu.

Konkurs srebrnej gospodarki „Przyjaźni Seniorom”, którego organizatorem jest Uniwersytetu Trzeciego Wieku SGH został przeprowadzony we współpracy z Fundacją Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska” i Fundacją „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku”. pod honorowym patronatem sejmowej Komisji Polityki Senioralnej i patronatem merytorycznym Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Wpisuje się w rekomendacje i obszary interwencji rządowego programu „Długofalowe Założenia Polityki Senioralnej na lata 2014-2020” i był finansowo wspierany ze środków MPiPS w ramach rządowego programu Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Konkurs ma charakter konsumencki i adresowany jest do producentów, usługodawców oraz realizatorów projektów edukacyjnych i społecznych, którzy wychodzą z ofertą rynkową spełniającą kryteria przyjaznych osobom starszym. Ma za zadanie dbać o wysoką jakość oferowanych seniorom produktów i usług, chronić ich przed wszelkiego rodzaju nadużyciami, a jednocześnie edukować i kształtować pożądane wzorce konsumenckie, ucząc stawiania rynkowi wysokich wymagań jakościowych.

Na scenę zastali zaproszeni: Prezes Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego Teraz Polska pan Krzysztof Przy-

był, organizatorka konkursu pani Krystyna Lewkowicz, patroni, promotorzy i oczywiście laureaci.

Pierwszym laureatem Konkursu jest usługą pod nazwą: *Turnus rehabilitacyjno-wypoczynkowy – Senior w formie*, realizowany z uwzględnieniem indywidualnych oczekiwań i potrzeb zdrowotnych i rewitalizujących, wzbogacony o program turystyczno-krajoznawczy, realizowany w 4 uzdrowiskach **Polskiej Grupy Uzdrawisk: Polanicy Zdroju, Dusznikach Zdr, Cieplicach Zdr. i Połczynie Zdr**, w obiektach o bardzo wysokim standardzie, oferujących bogatą ofertę dodatkowych usług rehabilitacyjnych, rewitalizujących, atrakcji turystycznych i kulturalnych.

Gwarantuje wizytę lekarską określającą optymalny zestaw zabiegów i różnicowane diety, dostosowane do stanu zdrowia, opiekę rezydenta, program turystyczno-krajoznawczy i kulturalny, możliwość korzystania z siłowni i basenu bez ograniczeń, a nawet daje szansę przyjazdu z małym zwierzątkiem, którego nie ma z kim zostawić w domu.

Luksusowe warunki pobytu w rozsądnej cenie to jest to, czego oczekują i co chcą nagradzać seniorzy.

Na scenę zaproszony zostaje przedstawiciel Firmy Uzdrawiska Kłodzkie Polska Grupa Uzdrawisk, z siedzibą w Polanicy Pan **Bartłomiej Borucki**. Statuetkę „Przyjaźni Seniorom” wręcza Pani **Urszula Kontowska** – Prezes Fundacji PKO Banku Polskiego – reprezentująca Partnera Strategicznego Kongresu.

Kolejnym laureatem Konkursu został produkt: *Zintegrowany System Teleopieki i Telenadzoru „Silvermedia Life System”* produkcji firmy **Silvermedia** w Krakowie.

To pierwsze w Polsce kompleksowe narzędzie służące zdalnemu monitorowaniu, ocenie stanu zdrowia oraz zarządzaniu opieką pacjentów w wieku podeszłym i przewlekłe chorych. System ten, poprzez umożliwienie kontrolowania rozwoju schorzeń przewlekłych, monitorowania przyjmowania leków, czy też szybką diagnozę nagłych

stanów zagrażających życiu oraz stały nadzór lekarski przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów. Wdrożony w placówkach opiekuńczych zapewnia optymalne zarządzanie procesem. Zarówno w obszarze działań medycznych, jak i administracyjnych.

Telemedycyna, teleopieka to innowacyjny kierunek we współczesnej medycynie mający zastosowanie zarówno w wymianie informacji, doświadczeń i procedur pomiędzy placówkami świadczącymi usługi zdrowotne, jak i dla indywidualnych pacjentów, zwłaszcza w zakresie szybkiego poradnictwa medycznego, poprawy bezpieczeństwa, szybkości interwencji medycznej w sytuacjach kryzysowych, opieki nad niepełnosprawnymi oraz nadzoru nad sposobem sprawowania nad nimi opieki ze strony placówek pomocy społecznej.

Co ważne usługi telemedycyny i teleopieki pojawiły się w projekcie ustawy o pomocy osobom niepełnosprawnym w katalogu świadczeń podlegających finansowaniu przez Państwo. To szansa na zwiększenie dostępności, komfortu i bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów oraz nowe możliwości i poprawa komfortu sprawowania opieki nad niepełnosprawnymi przez ich opiekunów.

Coraz doskonalsze i łatwiejsze w obsłudze urządzenia telekomunikacyjne potrzebne do korzystania z tych innowacyjnych form poradnictwa, diagnostyki i nadzoru nad stanem pacjenta stwarzają szanse na powszechną dostępność i szybkość reagowania w sytuacjach zagrożenia życia. Zwiększają też efektywność świadczonych usług przez placówki stacjonarne tworząc bazy danych, możliwości wymiany informacji.

Nagrodę odbiera wiceprezes i współwłaściciel firmy Silvermedia **dr inż. Jarosław Bułka**. Wręcza statuetkę Pana **Marek Woszczyk** – Prezes Polskiej Grupy Energetycznej S.A. – partnera strategicznego II Kongresu UTW.

Kolejnym laureatem Konkursu jest usługa: **Bezpłatne badania profilaktyczne z konsultacją lekarską** oferowana przez **Synexus Polska Sp z o.o.** we Wrocławiu.

Priorytetem w utrzymywaniu osób starszych w jak najdłuższym dobrym zdrowiu i kondycji jest szeroko pojmowana profilaktyka. Wczesne wykrywanie chorób

cywilizacyjnych to szansa na zapobieganie się ich rozwojowi. Służą do tego masowe badania przesiewowe mające na celu wczesną diagnozę i podjęcie działań zapobiegawczych.

Firma Synexus oferuje bezpłatne badania laboratoryjne i specjalistyczne bez skierowania z możliwością konsultacji lekarskiej. Pacjent otrzymuje wyniki swoich badań. To zakrojone na szeroką skalę programy diagnostyczne i profilaktyczne oraz badania kliniczne w dziedzinie wielu chorób, w tym w diagnostyce i leczeniu tak powszechnie występujących w starszym wieku chorób, jak: osteoporoza, cukrzyca, choroby reumatyczne, neurologiczne i innych schorzeń.

Oferta bezpłatnych badań jest prowadzona w sposób ciągły i dostosowana do aktualnej oferty Synexus. Badania można przeprowadzać w 5 dużych miastach Polski.

Dostęp do badań jest praktycznie nieograniczony, przychodnie oferują krótkie terminy dostępu do wizyty, możliwość dalszych konsultacji lekarskiej we własnych poradniach.

W imieniu firmy Synexus statuetkę odbiera prezes Synexus Polska **dr Radosław Janiak**. Nagrodę wręcza Pan **Wojciech Wróblewski** Członek Rady Fundacji, Dyrektor zarządzający ds. Korporacyjnych w Grupie PZU – partnera strategicznego II Kongresu UTW.

Kolejnym laureatem Konkursu jest **People Care Sp. z o.o.** z siedzibą we Wrocławiu.

People Care z grupy Work Service to największa ogólnopolska firma świadcząca szeroki zakres usług opiekuńczych i medycznych. Celem działalności firmy jest zapewnienie bezpiecznej i kompleksowej opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi, a także osobami starszymi, 24 h na dobę.

Nagrodę otrzymuje usługa tej firmy: **Agencja zatrudnienia świadcząca usługi opiekuńczo – medyczne (opiekunki pielęgniarzy, ratowników medycznych, rehabilitantów, położnych, guwernantki, nianie)** oferując szkolenie i pośrednictwo pracy w zatrudnianiu.

W tym jest program opieki nad seniorami Famili Care, dla osób aktywnych zawodowo mających obowiązki opiekuńcze.

W sytuacji, gdy starsza osoba na skutek choroby potrzebuje opieki, a jej bliscy nie mogą zrezygnować z obowiązków służbowych i muszą pójść do pracy, albo gdy dzieci mieszkają wiele kilometrów od rodziców, co w dzisiejszych czasach migracji za pracę jest coraz częstszym zjawiskiem, firma People Care stworzyło program Family Care. Innowacyjna usługa skierowana jest do przedsiębiorstw. Korzystając z programu, firmy mogą zapewnić profesjonalną pomoc medyczną bliskim swoich pracowników. W sytuacji choroby członka rodziny pracownika, przyjeżdża do niego pielęgniarka, która sprawuje nad nim domową opiekę. Pielęgniarka podaje zalecane lekarstwa, wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i higieniczne, przygotowuje i podaje posiłki, pomaga w poruszaniu się, a gdy jest taka potrzeba również pomaga w aktywacji ruchowej, podaje kroplówkę, czy zastrzyki. Zakres opieki zależy od stanu zdrowia pacjenta. Pielęgniarka posiada wiedzę na temat jego choroby, sposobu leczenia i jest w stałym kontakcie z rodziną podopiecznych.

Z usługi Family Care korzysta już wiele polskich przedsiębiorstw, zapewniając w ten sposób pomoc bliskim swoich pracowników.

Statuetkę odbiera Prezes Firmy People Care Pani **Ewa Misiak**. Nagrodę wręczają Pan **Władysław Kosiniak-Kamysz** Minister Pracy i Polityki Społecznej i Pan **Krzysztof Przybył** prezes Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”.

Wyróżnienie w Konkursie „Przyjaźni Seniorom” otrzymuje **„Wielka Księga Zdrowia” pod red. Prof. Henryka Bienioka**.

Prof. Henryk Bieniok jest autorem kilkuset prac naukowych z dziedziny zarządzania. Postanowił zachęcić czytelników tej książki aby zajęli się osobiście zarządzaniem własnym zdrowiem. To książka nie tylko mądra, pożyteczna ale napisana w sposób szczególny, dowcipny i intelektualny, a nie nużący.

Bardzo przyjazny poradnik dobrego zdrowia, pełen wskazówek stosowania medycyny naturalnej i domowych sposobów zwalczania wielu dolegliwości, porad w zakresie profilaktyki zdrowia. Zawiera jednocześnie wiele przypowiedni, przysłów i mądrości życiowych wielkich filozofów. To lektura bardzo pożyteczna, a w dodatku czyta się ją ze szczególną przyjemnością.

Statuetkę odebrał autor **prof. Henryk Bieniok**, a wręczył ją **prof. Bolesław Samoliński** Przewodniczący Rady ds. Polityki Senioralnej.

Gratulujemy wszystkim laureatom konkursu „Przyjaźni Seniorom”, dzięki którym seniorzy czują się bezpieczniej, mają łatwiejszy dostęp do usług medycznych i opiekuńczych, a także czerpią wiedzę nt profilaktyki zdrowia, swoich praw konsumenckich, praw pacjenta oraz metod ich egzekwowania.

Dziękujemy Jurorom konkursu, na czele z przewodniczącym prof. Tomaszem Szapiro za społeczny, wielki wkład pracy nad oceną wniosków, zaś partnerom i patronom: Sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, Ministerstwu Pracy i Polityki Społecznej, Szkole Głównej Handlowej oraz Fundacji „Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska” za współpracę merytoryczną, patronat i wsparcie.

Krystyna Lewkowicz
Koordynator projektu „Przyjaźni Seniorom”

Konkurs „Przyjaźni Seniorom” współfinansowany był ze środków otrzymanych od MPIPS w ramach rządowego programu Aktywizacji Społecznej Osób Starszych (ASOS 2014- 2020)

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Uniwersytety Trzeciego Wieku zza wschodniej granicy w Warszawie

Na zaproszenie Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku” oraz dzięki wsparciu senatora RP Mieczysława Augustyna przewodniczącego Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz senatora RP Andrzeja Persona Przewodniczącego Komisji Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, w dniach 29-31 marca 2015 r. gościli w Warszawie przedstawiciele 11 polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Litwy, Łotwy, Ukrainy, Mołdawii oraz Białorusi.

Przez trzy dni gośćmi opiekowała się rezydentka OP UTW Andżelika Walaszek-Pokora.

Zarówno Fundacja „OP UTW” jak i Senat RP przygotował dla gości specjalny program pobytu.

Już w niedzielę nasi goście uczestniczyli we wspaniałej rewii Małgorzaty Potockiej w Teatrze „Sabat”.

Teatr Sabat powitał gości lampką szampana oraz kolacją. Podczas spektaklu „*Bo to jest miłość*” zaproszeni mogli podziwiać kunszt grupy baletowej tańczącej do najpopularniejszych operetek: *Wesoła Wdówka*, *Wiktoria i jej Huzar*, *Księżniczka Czardasza*, *Błękitna Maski*, *Orfeusz*

w *Piekle*, *Zemsta Nietoperza*. Nie zabrakło również muzyki Straussa, Kalmana, Offenbacha z cudownymi tekstami między innymi Juliana Tuwima.

W poniedziałek, 30 marca przedstawiciele polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku uczestniczyli w II wielkim Kongresie UTW w Teatrze Wielkim w Warszawie.

Dzień 31 marca upłynął na wizycie w Senacie RP, gdzie oprócz zwiedzania sejmu i senatu goście uczestniczyli we wspólnym posiedzeniu Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą oraz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, w trakcie którego dyskutowano

o doświadczeniach i przyszłości polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Wschodzie.

Wzięli w niej udział członkowie obydwu wymienionych komisji senackich, ale też przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Gościem specjalnym konferencji była Pani prof. Zofia Iwanicka Wacek, założycielska i wieloletnia dyrektor Mokotowskiego UTW. Pierwsze bowiem Uniwersytety za wschodnią granicą we Lwowie i w Wilnie, następnie w Grodnie i w Brześciu powstały właśnie z jej inicjatywy jako Filie Mokotowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Warszawie.

W okresie ostatnich 25 lat Mokotowski UTW zrealizował w kraju i za granicą wiele projektów podtrzymujących kontakty z Polakami i Polską, służące propagowaniu kultury i języka polskiego, wymiany doświadczeń, wzajemnych wizyt, programów kulturalnych i turystycznych.

Przewodniczący Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Mieczysław Augustyn mówił o znaczeniu ruchu UTW dla podtrzymania polskości i rozwoju osobistego Polaków za granicą. Podziękował liderom za dotychczasową aktywność w krajach zamieszkania.

Liderzy polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Litwy, Łotwy, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii przedstawili dorobek UTW oraz ich bieżącą działalność, mającą przede wszystkim na celu podtrzymywanie tradycji, kultury i języka polskiego. Zwracali uwagę na brak pomocy ze strony władz miejscowych i na trudności finansowe, z jakimi borykają się na co dzień po przeniesieniu środków przeznaczanych na pomoc Polonii z Senatu RP do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Prezes Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku” w Warszawie Krystyna Lewkowicz wyraziła podziękowanie za pomoc Senatu z zrealizowaniu zaproszenia gości ze Wschodu, przedstawiła przesłanie II Kongresu UTW oraz zadania, które

będą realizowane we współpracy z rządem, parlamentem oraz z innymi partnerami.

– *Siła UTW – podkreśliła – tkwi w ich konsolidacji i jedności, i choć ruch UTW nie reprezentuje całego 7 mln środowiska polskich seniorów to zdecydowanie jest najaktywniejszą jego grupą, nadającą ton całemu senioralnemu środowisku, wytyczającą strategię działania. Stał się on społecznym partnerem rządu w kreowaniu i realizowaniu polityki senioralnej w Polsce.*

Obecnie prowadzone są konsultacje w środowisku seniorów dotyczące projektu utworzenia Obywatelskiego Parlamentu Seniorów. Termin pierwszej sesji Obywatelskiego Parlamentu Seniorów wyznaczono na 1 października br.

W trakcie dyskusji senatorowie podziękowali przedstawicielom polskich UTW na Wschodzie za to, że realizują nie tylko uniwersalne cele ruchu UTW, ale również podejmują działania polonijne. UTW są ważnymi ośrodkami krzewienia języka polskiego i kultury narodowej. Mają istotne znaczenie aktywizujące i integrujące środowiska seniorów polskiego pochodzenia na Wschodzie.

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Wojciech Tyciński zapewnił, że problematyka senioralna będzie uwzględniona w przygotowywanym nowym rządowym programie współpracy z Polonią i Polakami za granicą. Zachęcał do ubiegania się o dofinansowanie inicjatyw UTW przez placówki dyplomatyczno-konsularne.

Spotkanie zakończył wspólny obiad w Sejmowej restauracji, po którym goście zostali odwiezieni na dworce.

Do zobaczenia w Akademii Trzeciego Wieku w Olsztynie, bowiem w trakcie spotkania podano też optymistyczną informację, iż Ministerstwo Spraw Zagranicznych przyjęło do współfinansowania kolejne, mające już wieloletnie tradycje spotkanie UTW zza wschodniej granicy i polskich UTW, odbywające się tradycyjnie w czerwcu w Olsztynie.

Relacja: Andżelika Walaszek Pokora i Florian Kott

Panel dyskusyjny: Najważniejsze sukcesy i największe wyzwania ruchu UTW

Tradycyjnie, wielkie konferencje UTW są płaszczyzną wymiany poglądów na najważniejsze kwestie poruszane w programie.

Do panelu dyskusyjnego II Kongresu UTW zaproszono polityków, ekspertów i praktyków w dziedzinie polityki senioralnej, reprezentujących środowisko UTW, sejm, rząd oraz samorządu terytorialnego.

Na zdjęciu u góry, od lewej – Moderator panelu dr Jakub Gierczyński, ekspert w dziedzinie zdrowia publicznego, poseł Michał Szczerba Przewodniczący Sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, Krystyna Lewkowicz prezes Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Władysław Kosiniak Kamysz Minister Pracy i Polityki Społecznej, Wiesława Borczyk prezes Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku, prof. Bolesław Samoliński Przewodniczący Rady ds. Polityki Senioralnej oraz Andrzej Nowakowski prezydent Płocka.

Prowadzący panel dr Jakub Gierczyński w swoich pytaniach inspirował panelistów do sformułowania własnych ocen w zakresie najważniejszych osiągnięć 40.letniej działalności UTW jak również najważniejszych wyzwań stojących przed tym ruchem.

W dyskusji podkreślano następujące sprawy.

Genezą sukcesów ruchu UTW jest proces jego konsolidacji i utworzenie ogólnopolskich i regionalnych przedstawicielstw.

Rozpoczął się on od programu „Uniwersytety Trzeciego Wieku” realizowanego przez Polsko Amerykańską Fundację Wolności za pośrednictwem Fundacji dla Uniwersytetu Jagiellońskiego już w roku 2005.

Później sprawy potoczyły się szybko, powstała Federacja St. UTW, Ogólnopolskie Porozumienie UTW, Forum Dialogu Społecznego w Warszawie, fora regionalne – dolnośląskie, wielkopolskie, warmińsko – mazurskie, kujawsko – pomorskie i in. struktury nieformalne. Ruch ten zaczął mówić jednym głosem, formułować jasno swoje programy i oczekiwania, liczyć się na arenie spraw społecznych, stał się prawdziwym partnerem rządu w kreowaniu polityki senioralnej.

Podkreślono, iż w okresie 2012-2015 polityka senioralna odnotowała niebywały rozkwit. Stworzono solidne podstawy prawne wdrażając kilka poważnych programów rządowych, z których najważniejszym są **Długofalowe Założenia Polityki Senioralnej na lata 2014-2020**.

Przedstawiono także informację o rozpoczętych pracach związanych z utworzeniem Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, w których udział zadeklarowały organizacje reprezentujące różne środowiska senioralne, w tym Fundacja „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku”, Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń UTW”, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz seniorzy skupieni wokół Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Projekt budzi duże zainteresowanie w środowiskach senioralnych i pojawiają się nowe inicjatywy wsparcia i akcesu do grupy inicjatywnej.

Odbyło się już w tej sprawie, z inspiracji Posła Michała Szczerby, spotkanie z Marszałkiem Sejmu Radosławem Sikorskim, na którym ustalono termin I sesji OPS na 1 października 2015 r. uznając tę datę nie tylko za pożądany początek funkcjonowania OPS jak i jej symbolikę – 1 października bowiem to Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – święto obchodzone corocznie, ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

Stworzono podstawy legislacyjne do powstawania gminnych rad seniorów, dziennych placówek pobytu i rehabilitacji Senior Vigor, rozwoju srebrnej gospodarki, aktywności seniorów i współpracy międzypokoleniowej.

Wśród wyzwań i kierunków działania na kolejne lata paneliści zwrócili m.in. uwagę na konieczność dalszej integracji środowiska UTW, umacniania marki UTW, a szczególnie wzmacnianie struktur regionalnych; na aktywny udział przedstawicieli UTW w gminnych radach seniorów oraz potrzebę wsparcia dla starszych liderów UTW.

Liderzy UTW muszą posiadać wszechstronne kwalifikacje – prawne, finansowe, menedżerskie, organizacyjne. Trzeba więc koniecznie kształcić kadrę rezerwową, aby mogła zastąpić w przyszłości obecnych liderów, którzy mimo najlepszych chęci będą z czasem ograniczać swoją aktywność społeczną.

Kolejna teza wypowiedzi to współpraca z samorządem terytorialnym. Jest on niezwykle ważnym partnerem śro-

dowiska UTW. Tam bowiem najlepiej znane są potrzeby lokalnej społeczności, tworzone są programy współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi, w tym w dziedzinie polityki senioralnej, tam najwdzięczniejsze pole do działania mają gminne rady seniorów, realizowana jest miejska i regionalna polityka senioralna.

Miasto i gmina ma możliwość wchodzenia w bezpośrednie relacje z Uniwersytetami Trzeciego Wieku, dzięki którym mogą one współpracować z lokalnymi centrami kultury, ośrodkami sportu, korzystać z infrastruktury naukowej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej. To niezwykle ważne wsparcie instytucjonalne.

Na zakończenie obrad jednogłośnie przyjęto Deklarację Kończącą II Kongresu UTW, która traktowana jest jako dokument programowo-strategiczny środowiska UTW.

Relacja: Florian Kott

Recital Ireny Santor

Ostatnim punktem programu II Kongresu UTW był koncert Ireny Santor.

Pani Irena, zachwyciła znakomitą dyspozycją głosową, wdziękiem scenicznym, własną dowcipną konferansjerką. Wzruszyła starymi niezapomnianymi przebojami jak i porwała nowym szlagierami.

Starość to wybór... śpiewała Pani Irena, wpisując się w credo Uniwersytetów Trzeciego Wieku, że sposób spędzania jesieni życia, jego jakość zależy wyłącznie od nas, od naszej aktywności, pozytywnego nastawienia, woli bycia potrzebnym.

Nie wybierajmy zatem starości! Wybierajmy festiwal radości, wiosnę jesieni, spełniajmy marzenia, bo one nigdy nie idą na emeryturę.

DEKLARACJA KOŃCOWA II KONGRESU UNIwersYTETÓW TRZECIEGO WIEKU

Teatr Wielki w Warszawie, 30 marca 2015 r.

II Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku stanowi najważniejsze wydarzenie obchodów 40. lecia ruchu UTW w Polsce, mające na celu podsumowanie dotychczasowego dorobku tego edukacyjnego i społecznego ruchu oraz wyznaczeniu dla niego priorytetów dalszego dynamicznego rozwoju.

Uniwersytety Trzeciego Wieku w Polsce są oddolnym edukacyjnym ruchem obywatelskim osób starszych. Jego inicjatorką była prof. Halina Szwarc – twórczyni w 1975 roku pierwszego UTW na warszawskich Bielanach.

Ruch ten jest dziś wskazywany, także w wymiarze międzynarodowym, jako modelowy przykład społecznego funkcjonowania, charakteryzujący się różnorodnością form organizacyjno-prawnych oraz bardzo bogatą ofertą programową. Wykazuje, zwłaszcza w okresie ostatnich 10 lat, niezwykłą dynamikę ilościowego i merytorycznego rozwoju, a także dbałość o wysokie standardy działania.

Dzięki tym unikalnym walorom środowisko UTW stało się aktywnym, dojrzałym, równoprawnym partnerem społecznym najwyższych władz państwowych w tworzeniu polityki senioralnej w Polsce.

Rozwój ten możliwy był dzięki zaangażowaniu i aktywnej pracy liderów UTW, ale też wielkiej otwartości najwyższych organów Państwa na wyzwania senioralne, w tym inicjatyw Sejmu RP, Senatu RP, Rządu oraz jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu długofalowej systemowej polityki senioralnej w Polsce.

Ostatnie lata charakteryzowały się też bezprecedensowym otwarciem i bezpośrednim wsparciem Kancelarii Prezydenta RP dla spraw rodziny i poprawy sytuacji osób starszych. Stanowiły one jeden z priorytetów aktywności Prezydenta RP, zaś Małżonka Prezydenta RP objęła honorowy patronat nad obchodami 40. lecia Ruchu UTW w Polsce.

W działaniach Rządu nadano polityce senioralnej wysoką rangę, a środowiska senioralne wykazały w tworzeniu jej podstaw i wdrażaniu partnerskie, kreatywne postawy.

Za najważniejsze wydarzenia w okresie 1975-2015 środowisko UTW uznaje:

- ilościowy i merytoryczny rozwój społecznego ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku, który aktualnie realizowany jest w ponad 500 UTW na terenie kraju. Ponadto polskie UTW działają także za granicą: na Ukrainie, Białorusi, Litwie, Łotwie, Mołdawii i Austrii;
- utworzenie dwóch ogólnopolskich organizacji UTW, reprezentujących interesy środowiska UTW – Ogólnopolskiego Porozumienia UTW i Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń UTW jak również struktur regionalnych;
- ogłoszenie przez Senat RP roku 2012 Rokiem Uniwersytetów Trzeciego Wieku, w czasie obchodów Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej;
- zorganizowanie I Kongresu UTW 2012 w marcu 2012 w Warszawie;
- przygotowanie dokumentu programowego „Pakt na rzecz Seniorów”;
- nadanie ruchowi UTW rangi partnera rządu w kształtowaniu polityki senioralnej w Polsce;
- utworzenie Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS) 2012-2013;
- powołanie w strukturach MPiPS Departamentu Polityki Senioralnej;
- powołanie Komisji Ekspertów ds. Osób Starszych przez Rzecznika Praw Obywatelskich i wydanie monografii „Strategie działania w starzejącym się społeczeństwie. Tezy i rekomendacje”;
- powołanie przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej Rady ds. Polityki Senioralnej, ciała partycypacyjnego w działaniach na rzecz polityki senioralnej;
- powołanie w 2011 r. Parlamentarnego Zespołu ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku i coroczne Ogólnopolskie Konferencje UTW pod patronatem Marszałka Sejmu podsumowujące dokonania środowiska UTW (lata 2012-2014);
- powołanie stałej Sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, unikalne i imponujące prace Komisji dotyczące diagnozowania sytuacji osób starszych oraz formułowania rekomendacji i monitoringu polityk publicznych dotyczących osób starszych;
- przyjęcie przez Radę Ministrów pakietu dokumentów senioralnych, w tym „Założeń Długofalowej Polityki Senioralnej na lata 2014-2020” oraz Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS) na lata 2014-2020”;
- nowelizacja w październiku 2013 roku ustawy o samorządzie gminnym zachęcającej do aktywności obywatelskiej osób starszych w środowisku lokalnym, w tym powoływanie gminnych rad seniorów mających charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny;

- stworzenie podstaw prawnych i systemu wspomagania rozwoju ekonomii społecznej i ochrony starszych konsumentów w srebrnej gospodarce;
- zainicjowanie przez Senacką Komisję Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej prac nad projektem systemowych rozwiązań w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi i niesamodzielnymi;
- organizację cyklicznych, ogólnopolskich i regionalnych imprez sportowo-rekreacyjnych, krajowych i międzynarodowych imprez o charakterze konferencyjnym, ogólnopolskich kampanii edukacyjnych i społecznych, festiwali kulturalnych itp;
- wydanie Monografii „40 lat ruchu UTW w Polsce”;
- podjęcie, z inicjatywy Komisji Polityki Senioralnej, uchwały Sejmu RP z dnia 6 lutego 2015 r. w spr. uczczenia pamięci prof. Haliny Szwarc – w związku z 40. rocznicą pierwszego UTW w Polsce;
- nadanie rondy w Warszawie imienia prof. Haliny Szwarc;
- inicjatywa powołania Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, która zyskała akceptację najważniejszych środowisk seniorskich oraz poparcie władz państwowych.

Za najważniejsze cele i kierunki strategii rozwoju ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku na lata 2015-2020 uczestnicy II Kongresu UTW uznają:

- zwołanie Obywatelskiego Parlamentu Seniorów. W tym celu zostanie zawieszona kierunkowa koalicja i podjęta współpraca Fundacji „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku” w Warszawie i Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Nowym Sączu oraz Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Główny w Warszawie, środowisk kombatanckich wspieranych przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, a także powołanych gminnych rad seniorów.

Obywatelski Parlament Seniorów stanowić będzie kolejny ważny etap budowania ogólnopolskiej reprezentacji polskich seniorów, jej konsolidacji i tworzenia partnerskich relacji środowiska senioralnego z rządem i parlamentem. W opinii środowiska seniorskiego najbardziej właściwym corocznym terminem posiedzenia Obywatelskiego Parlamentu Seniorów byłby Międzynarodowy Dzień Osób Starszych obchodzony 1 października i ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

- Priorytetowymi działaniami Obywatelskiego Parlamentu Seniorów będzie:
 - reprezentacja interesów osób starszych wobec władz publicznych;
 - monitorowanie i ocena efektywności rządowych programów dotyczących osób starszych;
 - wspieranie procesu legislacyjnego systemowych rozwiązań na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów;

- przegląd i proponowane nowelizacji ustaw w kierunku czynienia ich przyjaznymi seniorom oraz inicjowanie nowych rozwiązań legislacyjnych poprawiających sytuację ekonomiczną, zdrowotną i społeczny status seniora;
- wspieranie lokalnych działań na rzecz osób starszych oraz inicjatyw powoływania rad seniorów w 2497 polskich gminach;
- współpraca z sejmową Komisją Polityki Senioralnej oraz senacką Komisją Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej w przedmiocie opiniowania i prowadzenia konsultacji społecznych projektów aktów prawnych podmiotowo dotyczących osób starszych oraz monitorowania podejmowanych działań na rzecz osób starszych;
- współpraca z Radą ds. Polityki Senioralnej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej w celu stworzenia mapy drogowej koniecznych działań w oparciu o *Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej na lata 2014-2020*;
- współpraca z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Pełnomocnikiem Rządu ds. Równego Traktowania w zakresie przestrzegania praw osób starszych i podejmowania działań przeciw dyskryminacji ze względu na wiek;

- budowa powszechnego, uniwersalnego systemu komunikacji umożliwiającego szybkie dotarcie z informacjami do słuchaczy UTW, jak i umożliwiającego komunikację między organizacjami senioralnymi;
- wdrażanie programów wydłużania aktywności zawodowej i społecznej osób starszych, nabywania nowych kompetencji i umiejętności niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie, w tym kompetencji cyfrowych;
- inspirowanie rozwoju ruchu wolontariackiego wewnątrz- i międzypokoleniowego oraz współpracy międzypokoleniowej;
- wspieranie ekonomii społecznej oraz inspirowanie rozwoju srebrnej gospodarki służącej poprawie bezpieczeństwa i jakości życia osób starszych;
- współpraca z polskimi organizacjami senioralnymi za granicą;
- budowanie silnej marki „Profesjonalny UTW”, poprzez inspirowanie UTW do aktywności w środowiskach lokalnych oraz na poziomie regionalnym i ogólnopolskim oraz stałego podwyższania standardów działania UTW;
- nadanie w strategii rozwoju UTW priorytetu zagadnieniom aktywnego, zdrowego i kreatywnego starzenia się zgodnie z koncepcją ONZ „Społeczeństwo dla ludzi w każdym wieku”.

Zachęcamy wszystkie Uniwersytety Trzeciego Wieku do tworzenia lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich obchodów 40-lecia Ruchu UTW.

Goście, przyjaciele, wolontariusze

ZARABIAJ NA ENERGII

1

PODPISZ
umowę z PGE w ofercie
Energia w Koncie

2

ODWIEDŹ
placówkę Banku
Zachodniego WBK lub stronę
www.energiawkoncie.pl

3

OTWÓRZ
Konto Godne Polecenia

Uzyskaj więcej informacji w Biurze
Obsługi Klienta PGE lub zadzwoń
pod numer **422 222 222**

Zyskaj nawet

650 zł*

z Kontem Godnym
Polecenia
w 3 krokach

*Polska Grupa
Energetyczna*

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

* zwrot wartości przelewu do PGE Obrót S.A., maksymalnie 50 zł przez 12 miesięcy oraz jednorazowy bonus w wysokości 50 zł za uruchomienie polecenia zapłaty do PGE Obrót S.A.

Pomagamy pomagać

Nasze motto „Pomagamy pomagać” znajduje swoje odzwierciedlenie w strategicznych obszarach:

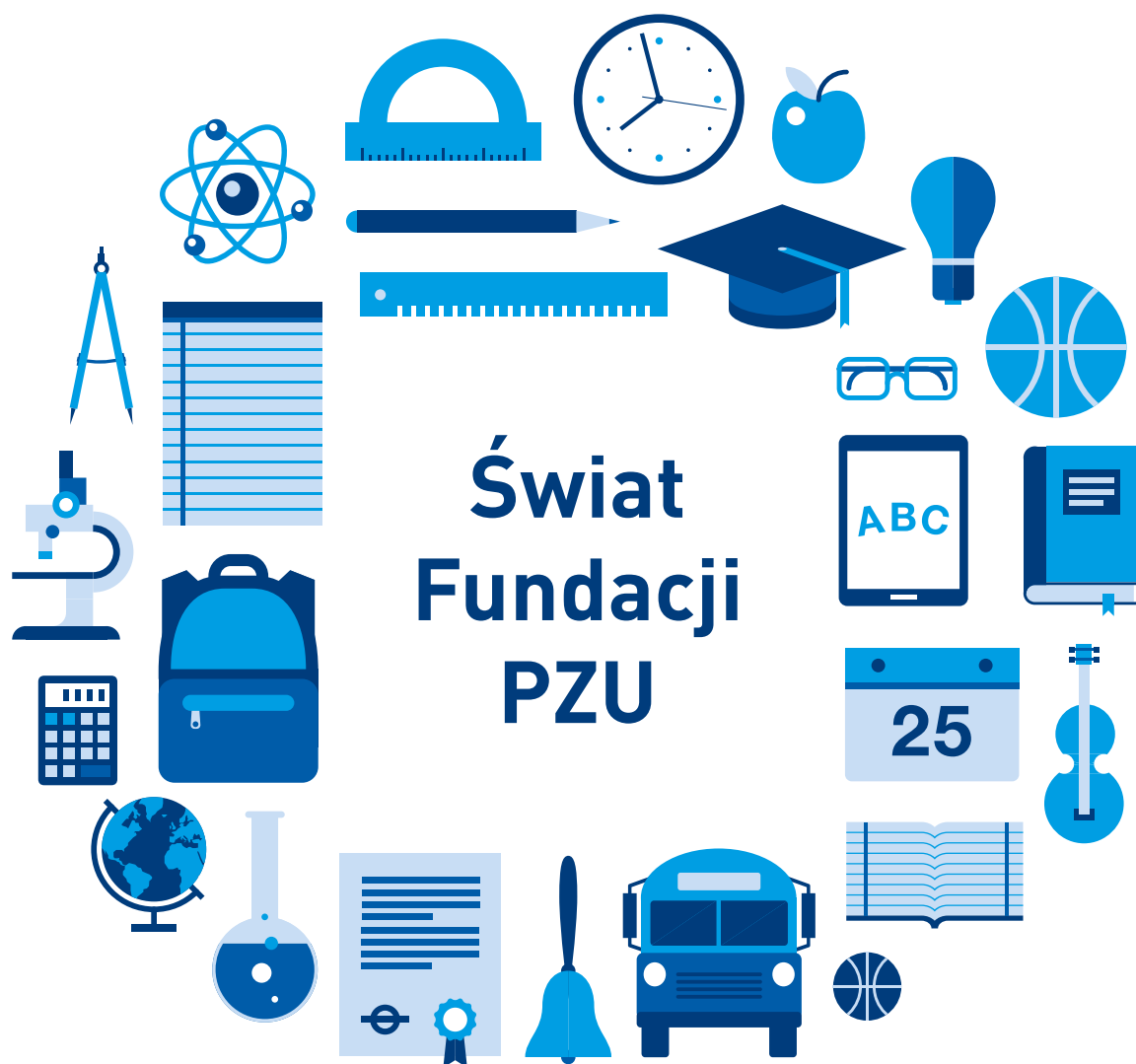
- **edukacja** – wspieramy inicjatywy wyrównujące szanse i tworzące warunki wszechstronnego rozwoju młodych ludzi
- **opieka i pomoc społeczna** – pomagamy organizacjom i osobom fizycznym, między innymi w pokrywaniu kosztów leczenia, rehabilitacji i zakupie sprzętu medycznego i leków
- **ochrona zdrowia** – wspieramy projekty edukacyjne dla pracowników placówek medycznych, promujemy również zdrowy i aktywny tryb życia
- **kultura i sztuka** – patronujemy wydarzeniom artystycznym i działaniom upowszechniającym wiedzę o kulturze i sztuce polskiej, artystach i uzdolnionej młodzieży

Współpracujemy z organizacjami pozarządowymi – zarówno w Polsce, jak i za granicą, instytucjami, klubami sportowymi, szkołami i uczelniami, wspierając merytorycznie, organizacyjnie i finansowo realizację projektów.

Fundacja PZU realizuje Program Wolontariatu Pracowniczego w Grupie PZU. We współpracy z partnerami prowadzimy programy wolontariatu rodzinnego, edukacyjnego i promującego zdrowy i aktywny tryb życia oraz szkolenia dla liderów wolontariatu. Organizujemy także konkurs dla pracowników na ich autorskie projekty społeczne.

FUNDACJA

Fundacja PZU powstała w 2004 r., aby realizować strategię zaangażowania społecznego Grupy PZU, w tym działania w obszarze nowoczesnej filantropii.

Fundacja dba o szeroko rozumiany rozwój społeczeństwa obywatelskiego zgodnie ze swoim mottem „Pomagamy pomagać”. Wspiera i promuje innowacyjną edukację dzieci i młodzieży, pomaga rozwijać talenty, dąży do wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i wykluczonych oraz do zwiększania dostępu społeczeństwa do dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Centrum Medyczne Synexus
jako laureat Ogólnopolskiego
Konkursu Srebrnej Gospodarki
zostało wyróżnione tytułem
„Przyjaźni Seniorom”
w kategorii bezpłatne badania profilaktyczne

W ramach Akcji Promocji Zdrowia oferujemy bezpłatne badania kontrolne.

Zawał? Udar?

Dla osób, które przeszły zawał serca, udar mózgu, zabieg na sercu lub na tętnicach obwodowych wykonujemy **bezpłatny pakiet kontroli kardiologicznej**:

- Lipidogram • Kreatynina • Hemoglobina glikowana i glukoza

Dodatkowo: Bezpłatne badanie densytometryczne

Leczysz się na astmę?

Dla osób powyżej 18 roku życia prowadzimy **akcję kontroli astmy**, w ramach której oferujemy:

- Bezpłatną konsultację lekarską
- Bezpłatne badanie spirometryczne

Dodatkowo: Bezpłatne badanie densytometryczne

Przekaż informacje o bezpłatnych badaniach kontrolnych swojej rodzinie, przyjaciołom, sąsiadom.

Cukrzyca spowodowała u Ciebie problemy kardiologiczne?

Dla osób, które leczą się na cukrzycę i przeszły zawał, udar lub zabieg wszczepienia by-pasów czy stentów wykonujemy **bezpłatny pakiet badań kontrolnych**:

- Lipidogram • Kreatynina
- Hemoglobina glikowana i glukoza

Dodatkowo Bezpłatne badanie densytometryczne

Leczysz się na inne choroby przewlekłe?

Dla osób, które leczą się na Łuszczycowe Zapalenie Stawów lub Reumatoidalne Zapalenie Stawów oferujemy **bezpłatne konsultacje lekarskie**.

Zapraszamy do ośrodków w Gdańsku, Gdyni, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie.

tel. 22 223 13 51

numer ogólnopolski

www.przebadajsie.pl

 facebook.com/C.M.SynexusPolska

- ✓ Wszystkie badania oraz konsultacje w naszej przychodni są bezpłatne
- ✓ Pacjenci otrzymują wyniki badań
- ✓ Pacjenci mogą wziąć udział w prowadzonych u nas programach klinicznych nowych leków i terapii

InterBankiet

CATERING

CATERING KONFERENCYJNY
oraz GALE, PIKNIKI
i inne MARZENIA KULINARNE

FINGERFOOD

Wyporcjonowane drobne przekąski serwowane w większości na porcelanie – „na jeden kęs”

KANAPKI I PRZEKĄSKI

Starannie tworzone kanapki na pszennym pieczywie oraz roladki – „na największy głód”

LUNCH

W formie zasiadanej lub bufetu szwedzkiego przy użyciu eleganckiego nakrycia oraz zastawy ze szkła i porcelany.

Do każdego lunchu zapewniamy stoliki koktajlowe. Istnieje możliwość dowolnego wyboru dań z menu z oferty lunchowej.

Gwarantujemy właściwą temperaturę serwowanych dań oraz punktualność.

PRZERWY KAWOWE

Jednorazowe lub całodniowe obejmują szeroki wybór herbat, kawy, soków, wody, ciasteczek kruchych i ciast domowych.

PROFESJONALNY CATERING

BANKIET Łódź, Cyprysowa 13 tel. 602 297 932
biuro@interbankiet.pl www.interbankiet.pl

Szanowni Czytelnicy!

Za nami najważniejsze wydarzenie obchodów 40 lecia ruchu UTW – II Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku, w najbardziej nobilitującym miejscu w Warszawie, na scenie Opery Narodowej Teatru Wielkiego. Ogrom pracy dla organizatorów, ale też wielka satysfakcja, bo recenzje znakomite.

Obecność Pary Prezydenckiej Anny i Bronisława Komorowskich, innych ważnych osób w państwie, które nie szczędiły pochwał, podziękowań i gratulacji.

Miła niespodzianka – wysokie odznaczenia państwowe dla liderów ruchu UTW.

Kolejna miłe zaskoczenie – jest już w Polsce 520 Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a tylko w okresie od I Kongresu (marzec 2012- marzec 2015) przybyło ich 135.

Za sprawą pomocy ze strony Senatu RP udało się zaprosić 35 przedstawicieli UTW zza wschodniej granicy i zaoferować im oprócz Kongresu UTW dodatkowy program pobytu.

Towarzyszyła Kongresowi UTW atmosfera powagi, merytoryczna panelowa dyskusja nt projektu powołania Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, dalszej konsolidacji środowiska UTW, konieczności kształcenia młodych liderów UTW, wzmacniania marki, prestiżu i społecznej pozycji Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Przyjęto przez aklamację kolejny dokument programy „Deklaracja Kończowa.” (moment głosowania na zdjęciu wyżej).

Goście chwalili rozmach, elegancję i świetną organizację. Specjalne ukłony dla Biura Ochrony Rządu za niezwykle sprawną współpracę.

Dopełnieniem imprezy była wystawa dorobku najstarszych w Polsce UTW, wernisaż prac malarskich UTW SGH, występ zespołu folklorystycznego „Powsinianie”, doskonały catering oraz niezapomniany recital Ireny Santor.

Wspomnienia z Kongresu można obejrzeć na stronie www.fundacjaoputw.pl/telewizjasenioralna

Serdecznie dziękujemy wszystkim gościom za uświetnienie swoją obecnością II Kongresu UTW, a sponsorom, partnerom i wolontariuszom – za ofiarność, pomoc i zaangażowanie, bez którego wydarzenie to nie mogłoby się odbyć.

Z serdecznościami
Krystyna Lewkowicz
Michał Szczerba

ORGANIZATORZY

PATRONAT HONOROWY

ANNA KOMOROWSKA MAŁŻONKA PREZYDENTA RP

PARTNERZY STRATEGICZNI

PATRONAT MEDIALNY

PARTNERZY I SPONSORZY

PANORAMA UNIWERSYTECKA

Wydawca:

Fundacja „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku”

Adres redakcji: ul. Gruszy 32, 04-779 Warszawa,
tel/fax: 22 615 24 46, GSM 605 957 084

Zespół redakcyjny: Krystyna Lewkowicz, Florian Kott.

Zdjęcie na okładce: P. Pokrycki

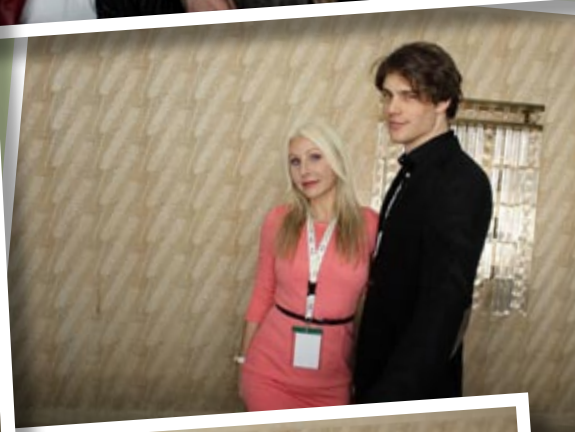
Zdjęcia: Przemysław Pokrycki, Miłosz Sałaciński

Współpraca redakcyjna i graficzna: Tomasz Białkowski,
Media Servis & Consulting Sp. z o.o.

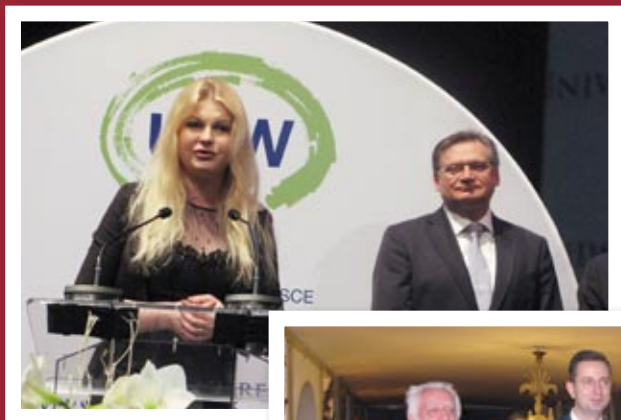
Wersja elektroniczna „Panoramy Uniwersyteckiej” na www.fundacjaoputw.pl

Nakład 6000 egz.

Zabawa w fotomacie Braci Ebert

II Kongres UTW – wielkim wydarzeniem senioralnym...

... i artystycznym

